

כל שעה פרק שני פסחים

כו.

עין משפט
נר מצוה

לו א מיי פ"ד מהל'
מאכלות אסורות הל'
יב [כך אלפס אלן וע"ו
פ"ד ד' שנתן:]
לח ב מיי פ"ה מהלכות
מעילה הלכה ה'
לג ג מיי פ"ו מהלכות
בית הבכורה הל' כג:
מ ד מיי פ"ה מהלכות
מעילה הל' יו סמג
עין ר"י:
מח ה מיי פ"ז מהל' כלי
הקדש הל' י'
מב ו ח ס הלכה ט'
מג ז מיי פ"ה מהלכות
מעילה הלכה טו:
מד ח מיי פ"ז מהל'
תמיד ומוספין
הלכה טו [ופ"ז מהל'
מעילה הל' יד]:
מה ט מיי פ"ח מהל' כלי
הקדש הל' ה':
מו י מיי פ"ח מהלכות
פכה הלכה ו':

לעוי רש"י
קופל"א. צמד.

מוסף תוספות

א והיו כמו שכתוב
ב. ואפי' שלא בדרך הנאה
אסור. מוס' שאלק. ג. אלא
דבעי לתרובה אליבא
דכ"ע. ח"י ה"ר. ד. לפי
שהוא חופר לאלוהי יד.
ט. אלא דאפי'
איסורא ליבא. מוס'
הל"ש. ו. [ו]אונס הוא.
שס.

רבינו הגנאל

וסמך אביי אהא דרבין
וחונן בן זכאי שהיה יושב
ודורש כל היום כולו בצל
של היכל. ודחי רבא שאני
התם דהיכל דלתוכו הוא
עשוי, ואין קדושה בצלו.
רבא אמר מהא דתנן במדות
לולין היו פתוחין בעליית
קדשי קדשים שבהן היו
משלישין האומנין בחיבת
כדי שלא יזונו עיניהם
מבית קדשי הקדשים, ש"מ
התנא הבאה לו לאדם
בעל כרחו אסור. ודחי
אביי מעלה עשו דהא
קול ומראה וריח אין בהן
משום מעילה. איבא דאמרי
רבא הוה מסתייע מזה
דהוה דאין אין בהן משום
מעילה הא איסורא איבא,
מאי לאו באותם העומדים
בפנים דלא אפשר, וכיון
דמכוניו אסיר. ודחוק לא
לאותן העומדים בחוץ
דאפשר שלא יעמדו
ולפיכך מעילה ליכא
איסורא איבא. ואיני דריח
אין בו מעילה, והתנין
המפטם את הקטרת
להתלמד בה, למסרה
לצבור פטור. להריח בה
חיוב, המריח פטור אלא
שעל. ושינוי הוא דהני
לאחר שנתעלה המריח היא
שורה, מאי טעמא דהא
אתעבידא מצוותה, והא
דחי המריח פטור אלא
שמעל בבלא איתעבידא
מצוותה. איני והרי תרומת
הדשן איתעבידא מצוותה
ומזעילין בה. ושינוי משום
דכתיב בתורת הדשן

שאני היבד דלתוכו עשוי. פ"ה ואין הנחת זרועו נאסרת שאין זה דרך הנחתו וה"ל לא כתיב אכילה ואפילו שלא כדרך הנאה יהא אסור וי"ל דמעילה ילפינן *טעם טעם מתרומה ונתרומה כתיב אכילה* והא דלסר צפ"ל כל הללמים (ע"ו מח): ליטב תחת אשירה משום דאשירה ללל עשויה והיא דרך הנחה ועוד דגבי ע"ו לא כתיב אכילה (ב) **והא הכא דלא אפשר וקמיון ואסור.** ה"מ אפי' לאוקמא כדבי שמעון דלליבא דרבי יהודה פליגי:
ותסברא והאמר רבי שמעון בן פי קור' ומראה וריח אין בהן משום מעילה. פ"ה וכיון דמלאווייתא שרי כי לא אפשר אמאי אטרחוה רבנן וקשה לר"י הא גרידא דליכא איסורא דאורייתא ופליגי רבא ואסר רבא אפשר ומיוון ומאי קור' ומניח אפי' לרבא וי"ל דה"פ כיון דללא אסירי אלא מדרבנן א"כ כשהוא לזוך כגון לתקן בית קדשי הקדשים סגרה הוא דאפילו איסורא דרבנן ליכא:

מעילה היא דליבא הא איסורא איבא. תימנה דנפרק החליל (סוכה נג. וס) תניא אשה זוכרת חטים לאור של צית השואבה והשמן והספילה היו של קודש כמתן הסם וצירושלמי דייק מינה דקול ומראה וריח אין בהן משום מעילה:
לאותן העומדים בחוץ. ליכא איסורא אלא של יקרבו ע"מ לעורה כדי להריח יותר דהא אמרינן (יומא דף נח:) לא היתה כלה זריכה להתבשש צירושלמי מפני ריח הקטורת: **בתריב הכא הבא ושמו ובתיב התם הערופה.** מינה לר"י אמאי איצטרך תרי מיעוטי צמד סגי דלהכי כתיבה ללא למילף מנייהו (ו) וי"ל דאי לא כתיב אלא חד מיעוטי לא הוה מצי למעוטי אלא מילתא דלא דמי כל כך למישר אכל מילתא דדמי למישר לא להכי איצטרך דרבייהו:
הכניסה לרבקה. בתוספתא תני ליה גזי פרה:
הא

הוא אצל המזבח, ובגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן [יש בהם מעילה] כדכתיב והניחם שם, לאו לפני ולפנים גזיה הוא, וכיון שטעונין גזיה בקדושתן קיימי ומזעילין בהן, וכל שני כותבים הבאים כאחד אין מלמדן מזה ואליאב דר' דוסא דאמר מאי הניחם שם לאו דטעונין גזיה, הוא מפיך בגדי כהונה ומעיל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בבחל. ולמאן דאמר מלמדן מיעט דחמגא (בבבגי כהונה) [בתרומת הדשן] ושמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גזיה ולא זולתו, ובבבגי ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תתא העגלה ולא זולתה. הני אין מיי אחרניא לא.

והוא אצל המזבח, ובגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן [יש בהם מעילה] כדכתיב והניחם שם, לאו לפני ולפנים גזיה הוא, וכיון שטעונין גזיה בקדושתן קיימי ומזעילין בהן, וכל שני כותבים הבאים כאחד אין מלמדן מזה ואליאב דר' דוסא דאמר מאי הניחם שם לאו דטעונין גזיה, הוא מפיך בגדי כהונה ומעיל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בבחל. ולמאן דאמר מלמדן מיעט דחמגא (בבבגי כהונה) [בתרומת הדשן] ושמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גזיה ולא זולתו, ובבבגי ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תתא העגלה ולא זולתה. הני אין מיי אחרניא לא.

והוא אצל המזבח, ובגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן [יש בהם מעילה] כדכתיב והניחם שם, לאו לפני ולפנים גזיה הוא, וכיון שטעונין גזיה בקדושתן קיימי ומזעילין בהן, וכל שני כותבים הבאים כאחד אין מלמדן מזה ואליאב דר' דוסא דאמר מאי הניחם שם לאו דטעונין גזיה, הוא מפיך בגדי כהונה ומעיל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בבחל. ולמאן דאמר מלמדן מיעט דחמגא (בבבגי כהונה) [בתרומת הדשן] ושמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גזיה ולא זולתו, ובבבגי ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תתא העגלה ולא זולתה. הני אין מיי אחרניא לא.

ורבא אמר לך עד כאן. לא שמעת ליה לרבי יהודה דלא אילן צמר כוונה אלא דלא פטר ליה משום אין מתכוין בדלאפשר דמתכוין אסור לדברי הכל ומשוי שאין מיוכוין כמתכוין לתומרה לאסור אבל דלא חשיבא ליה כוונה דמשוי מכוין כשאין מתכוין לקולה כגון דלא אפשר בשאין מתכוין שרי ונשרי נמי רבי יהודה במתכוין דלא חשיב כוונה כלל הא לא שמעת ליה: ההיכל גופו מלא אמה וזילו הולך למרחוק מאל צרחוב שלפני אמה הבית ומתוך שרחוב גדול היה ומתוך צפי אדם הרבה היה דורש שם מפני החמה שאין לך בית המדרש ממוזקן: דלא אפשר. מלדרוש לרבים הלכות החג: וקא מיוכוין. ליהנות מלל הקודש: **ולטוב עשוי.** ואין הנחת זרועו לאסרה דאין זה דרך הנחתו: לול ארובה שבעלייה היורדת לבית קרי לול: **האומנין.** קשש צדק בחומת בית קדשי הקדשים: ויונו. לשון הנחה כמונות שמשביע ע"מ ממראית נוי המלאכה ונהנה: **והא הכא דלא אפשר.** שלא ירדו לתקן ואפילו הכי ליתא לתת אמת כתיבות שלא יוכלו ליהנות ואסור: קול. של כלי שיר שהן הקדש: וריח. דאורייתא הואיל כזן משום מעילה. דאורייתא הואיל ואין בהם ממש וכיון דמלאווייתא שרו כי לא אפשר כגון הכא אמאי אטרחיניהו רבנן אלא מעלה צעלמא הוא: **העומדים בפנים.** לשמש דלא אפשר מלעמוד שם ואסור להו להיות מתכוונים: **לאותן העומדים צמוץ.** קאמר קול מעילה הא איסורא איכא אלא לעומדין בפנים אפילו איסורא ליכא: **המפטם את הקטורת.** להסלמד זה או למוסרה לציבור כהן משום מעילה לפי שאין בהן ממש ויריח לאחר שתעלה תמורתו אין בו משום מעילה הואיל ונעשית מצותו למימרא דכל היבא דנעשית מצותו אין בו משום מעילה והרי תרומת הדשן דנעשית מצותה ה"יש בה משום מעילה דכתיב וישמו אצל המזבח (ז) שלא יפור ושמו שלא יהנה משום דהוה תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדן תרומת הדשן הא דאמרן בגדי כהונה דכתיב (ב) **והניחם שם בלמלמד** (ב) דפליג עלייהו דאמר אבל ראויין הן לכהן הדיוט ומאי והניחם שם שלא ישתמש בהם ביום כפורים אחר מאי איבא למימר משום דהוה תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין הבאין כאחד (ו) **וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדן הניחא למ"ד** אין מלמדן אלא למאן דאמר בלמלמדן מאי איבא למימר תרי מיעוטי כתיבי כתיב ושמו וכתיב הערופה ת"ש (ז) **הכניסה לרבקה ורשה כשירה בשביל שתיק ותרוש פסולה והא הכא דלא אפשר וקא מיוכוין וקתני פסולה שאני התם דכתיב אשר לא עובד בה מכל מקום אי הכי אפילו רישא נמי הא**

1. וק"ב דהוה מודו בד ומכסי' בד יק"ב על בשרו ור"ח את הדשן אשר תאכל האש את העגלה על המזבח וישמו אצל המזבח: ויראה ו ג 2. ובא אה"ן א"ל אב"ד מועד וק"ש את אב"ד הקדש אשר לק"ב בבאו א"ל הקדש והניחם שם: וקרא טו טב 3. וכל זקני העיר ההוא הקרבים אל החלל ירדו את ידיהם על העגלה הערופה בבחל: דברים כא ו 4. והנה העיר הקדושה אל החלל וק"ה וק"ה העיר הנהו עגלת בקר אשר לא עבד הוה אשר לא מקדש בעל: דברים כא ג

הגהות הב"ח
(א) גמ' דפליג עלייהו ראמר אכל:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה שאני אהא חבא מתריבות. ע"י שפאת אריה ק"י עו וצמק' ר"פ כל הללמים ד"ה יומתו:

מוסף רש"י

קול. הנהנה מקול הטוה ונבלה של כלי שרת. ומראה. הנהנה ממראה יפה של היכל. וריח. הקטרת ובעשית. (א) הואיל ונעשית מצוותה. אין מועילין בו כיון דלית ביה זוך גזיה לא קיימין ביה קדשי ה' ומעילה כתיב ויקרה (ה) ותפאה שבגמ' מקדשי ה' (יומא ב.) והרי תרומת הדשן. כל בקר מוסר מלך המזבח מלא מתנה ונתנו לזרי המזבח ונבלת שם נתקומה. דכתיב והריס את הדשן אשר תחבל האש וגו' ושמו אצל המזבח, מלמד שטעון שימה ונהנה, אלא אסור כהנאה (חולין פ"ז ובבב"ז ובב"ס י"ח). ובגדי כהונה. ארבעה בגדי לנן שכהן גדול נכנס בהן לפני ולפנים ציוס הפפורים לטרונין ושמו אכל המזבח אלא אלא ונהיחם שם: **הא ניהא לרבנן.** פלוגמיהו ומנסת יומא (דף נח. כ.) **כשירין הם לנהן דהיוט.** כל השנה שהן הן הבגדים הראויין לשימוש הדיוט כמות ומנסת ומנסת: **עגלה ערופה.** כתיב שם [דברים כח] דמשמע שם מהא קבורתה: **אלא למ"ד מלמדן.** ר' יהודה במסכת סנהדרין בשליה ארבע מיתות (סו): **הכא מיעוטי כתיבי.** צהני למימרא דלא מייגמר מייניהו ושמו לזה ולא לאחר הערופה ולא דבר אחר: **הכניסה לרבקה.** עגלה ערופה. רבקה קופל"א צלע"ז שקושרין ארבע פרות ביחד: **ורשה.** תפואה עם חכרופתיה: **כשירה.** שלא נתכוין לכך ולא עזרה היא: **ואם נסכוין שסיק ודורש פסולה וסכא לא אפשר.** שלא יכניסנה שמינק וכי מתכוין ומדוש פסולה: **אשר לא עובד בה מכל מקום.** דאע"ג דבעלמא לא מיתסר הכא אסור: הא

והוא אצל המזבח, ובגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן [יש בהם מעילה] כדכתיב והניחם שם, לאו לפני ולפנים גזיה הוא, וכיון שטעונין גזיה בקדושתן קיימי ומזעילין בהן, וכל שני כותבים הבאים כאחד אין מלמדן מזה ואליאב דר' דוסא דאמר מאי הניחם שם לאו דטעונין גזיה, הוא מפיך בגדי כהונה ומעיל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בבחל. ולמאן דאמר מלמדן מיעט דחמגא (בבבגי כהונה) [בתרומת הדשן] ושמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גזיה ולא זולתו, ובבבגי ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תתא העגלה ולא זולתה. הני אין מיי אחרניא לא.